

Поет і громадянин Борис Ілліч ОЛІЙНИК

Після тяжкої й тривалої хвороби на 82-му році життя зупинилося серце видатного українського поета і громадського діяча Бориса Олійника.

Постать Бориса Олійника в українській культурі, політиці та соціумі унікальна. Сьогодні його по праву можна назвати совістю українського народу. За останні десятиліття про Бориса Ілліча написано чимало досліджень, нарисів, у нього вийшло друком чимало книжок, його твори у перекладах різними мовами світу знайшли нових прихильників у багатьох кутках нашої планети. Популярність видатного українського поета здобула всесвітнього масштабу. У світовому контексті уявити сьогодні українську літературу без постаті поета-академіка Бориса Олійника неможливо. А сучасну українську культуру і взагалі без її багаторічного повпреда, голови Українського Фонду культури за межами нашої країни ніхто не уявляє. Ім'я Бориса Олійника стало символом української культури другої половини ХХ – початку ХХІ століття. Борис Ілліч Олійник автор понад півсотні книг віршів, поем, есе, публіцистики, що виходили друком в Україні, в усіх республіках колишнього СРСР, перекладалися російською, чеською, словацькою, сербською, румунською, болгарською, польською, італійською та іншими мовами світу. Він один із фундаторів Українського фонду культури, який упродовж трьох десятиліть, починаючи з квітня 1987 року і до останніх хвилин життя очолював на громадських засадах. З 2010 й до 2016 року Борис Олійник працював Головою Комітету з Національних премій імені Т.Г.Шевченка.

Борис Ілліч Олійник був дійсним членом Національної Академії Наук України та Міжнародної Слов'янської академії, почесним головою Полтавського земляцтва, Почесним громадянином Києва, Канева і рідних Нових Санжар, Героєм України.

Борис Олійник – лауреат Державної премії СРСР (1975), державної премії України імені Т.Г.Шевченка (1983), республіканської премії імені М.Островського (1964), міжнародних

премій імені Г.Сковороди (1994), «Дружба» (1997), Югославської премії «Рицарське перо» (1998), міжнародної премії імені М.Шолохова (2001).

При всіх своїх високих регаліях Борис Ілліч Олійник не втратив людяності і доброзичливості, глибокої шани до простих співвітчизників, залишаючись мудрою і доступною в побуті людиною. Він працював на повну потужність дарованого Богом і особисто заявленого таланту до останнього подиху, аналізуючи все, що діється в суспільстві і в душі народу. Багато хто його боготворив і глибоко шанував, багато хто йому заздрило, а то й побоювався його. Але всі на нього оглядалися. І, зрозуміло, адже упродовж усього життя поет і громадянин Борис Олійник не зробив жодної серйозної помилки. З якимось особливим даром бачення він ішов попереду, за ним звіряли свій вибір багато молодших і старших побратимів. Воістину життя цієї людини було своєрідним прологом для суспільства. Він побував в усіх гарячих точках колишнього СРСР, вів репортажі по центральному телебаченні з аварійного Чорнобиля у перші дні катастрофи, не ховався у Югославії під час шалених бомбардувань балканської війни...

Коли йдеться про великого поета, ми, звичайно ж, розуміємо, що стати великим поетом неможливо, не ставши великою людиною. І так само зрозуміло, що стати великою особистістю, просто надумавшись на певному перегоні життя, неможливо теж. Усе закладається батьком-матір'ю у таїнах генетичного коду. Але, одержавши генетичні можливості, не кожна, далеко не кожна особа реалізує їх у короткому часовому відтинку, іменованому людським життям, де зваба зробити помилку – відхилитися від основи – чатує на кожному кроці.

У Бориса Олійника генетичний код, закладений батьком-матір'ю і самим Богом, дивовижно узгоджений з його щоденним вибором дії

і вчинку, що й виграло таку постать видатного Українця й видатного Поета. *«Перед людьми і честю звітувати за кожне слово з власного пера...»* – Ці життєві рядки Бориса Олійника стали творчим кредо його безсмертного таланту. У кожної людини на величезній землі є своя мала батьківщина, є село, будинок у селі, або є міська вулиця, де людина росла. Для кожного з нас ті найдорожчі місця освячені любов'ю і теплою материнського серця. Тому серед багатьох, так би мовити, вічних в літературі тем, тема матері, тема праці на землі залишалася найдорожчою для митця. Особливо яскраво це відчувалося в слові Бориса Олійника, в його почуттях, у його безперервному спілкуванні через слово з мільйонами читачів, які вірять поетові. Поетичне слово Бориса Олійника визріло з національних коренів почуттям великої синівської любові до рідної землі й піднялося з материнської колиски до висот материнської душі. Зверніть увагу, багато письменників, особливо чоловіків, про матір говорять лаконічно, окресливши усі людські почуття кількома душевними словами. Що це? Чоловіча стриманість? Але ж можна говорити про святу людину усіма барвами даної тобі з дитинства мови, усім життям, не тільки твоїм, а й життям твого народу. Як говорив про матір у своєму поетичному слові Борис Олійник: «І я впевнений, навіть і

тоді неможливо передати усе, що переповнює й бентежить твою душу, твої незабутні синівські почуття». Просто дивно, яка ніжна, багаторусна акустика охоплює інтимні твори Бориса Олійника: від інтимної соціальної лірики до високохудожньої соціальної балади. І безумовно, виміром поетичної довершеності інтимних творів митця, зрештою постає висока духовність і висока мораль простої людини. В творчості Бориса Олійника немає надуманої поезії. У його слові привалює близька до народних джерел поезія художніх образів і мудрих висловлювань. Олійник напрочуд тонко відчував серцем глибину поетичної думки і мислив так, як відчував. Треба віддати належне філософській ліриці поета, яка віддзеркалює його духовний світ, піднімає до життєвих висот справжні почуття і вічні теми нашого існування. І тут не можна не згадати численні ліричні твори митця, переповнені почуттями закоханих сердець, твори, оптимістично-піднесені на вічну тему продовження життя. Проте, рівнозначною до любовної лірики у творчості Бориса Ілліча виступає і громадянська лірика, яка має свій неповторний голос. Адже Борис Олійник – народний поет і головним для нього завжди була і залишилася поезія в усіх її ритмах і жанрових спектрах...

Вічна пам'ять Вам, дорогий Вчителю...

**Український фонд культури,
Національна спілка краєзнавців України**